

Zigana güvesi (*Lymantria dispar* L.) afeti durumunda kontrol için ulusal tedbirler programı

Автор(и): Растителна защита
Дата: 21.02.2017 Брой: 2/2017

Zigana Güvesi (Lymantria dispar L.) Afeti Halinde Mücadele Ulusal Önlemler Programı, zararlının tarım ve ormancılık sektörlerinde neden olduğu hasarı sınırlamayı amaçlamaktadır. Program, bitki koruma alanındaki uzman ve teknik personel, orman koruma uzman ve teknik personeli ile tarım üreticilerine yöneliktir.

Zigana güvesi, Palearktik zoocoğrafi bölgede – Avrupa, Asya, Japonya ve Kuzey Afrika'da doğal olarak yayılış gösterir. Türün iki ırkı bilinmektedir – Avrupa ve Asya ırkı. Morfolojik olarak farklılık göstermezler, ancak davranış ve ekolojilerine ilişkin belirgin özellikler vardır. Temel ayırt edici özellik, Asya ırkı dişi güvelerinin uçabilmesi, Avrupa ırkı dişilerinin ise sadece sürünebilmesidir.

1869 yılında Avrupa ırkı, Fransa'dan Kuzey Amerika'ya – Boston, Massachusetts bölgesine kazara getirilmiştir. Yeni işgal edilen bölgelerde doğal düşmanların bulunmaması nedeniyle, zigana güvesi

hızla yayılmış ve yapraklı bitki örtüsünün başlıca zararlısı statüsünü kazanmıştır.

Günümüzde tür, ABD ve Kanada'nın kuzeydoğu bölgelerinde yaygın olarak bulunmakta, ancak sürekli olarak batı ve güneye doğru yayılım alanını genişletmektedir. 2003 yılında zigana güvesi Yeni Zelanda'ya da sızmış olup, burada popülasyonun eradikasyonu ve yeni istilaların önlenmesi için bir program uygulanmaktadır.

Zigana güvesi polifag bir türdür – Avrupa ırkı 250–300, Asya ırkı ise 450'den fazla bitki türü ile trofik ilişki içindedir. Hemen hemen tüm meyve ve orman türlerine saldırır, ancak her iki ırk da çeşitli meşe türlerini (*Quercus* spp.) tercih eder.

Bulgaristan'da zigana güvesi tüm ülkede yayılım gösterir. Periyodik olarak ortaya çıkar ve sadece meyve ağaçlarına değil, ormanlara da ciddi zarar verir. Deniz seviyesinden 600–800 m yüksekliğe kadar olan ova ve orman bölgelerindeki meşe meşcerelerine verdiği zarar özellikle şiddetlidir. Kitleli salgınlar, daha yüksek yaz sıcaklıkları ve düşük yağışla seyreden kuraklıkların ardından meydana gelir.

Ulusal Programın Amaçları

1. Zigana güvesinin tarımsal ürünlere ve orman kaynaklarına verdiği yayılım ve zararın sınırlandırılması;
2. Zigana güvesi afeti halinde tarımsal ürünlere ve ormanlara verilen fiili zararın tespiti;
3. Zararlı afeti halinde ekonomik etkinin değerlendirilmesi;
4. Zigana güvesinin gelişimi için izleme sisteminin geliştirilmesi;
5. Zararlı ile etkin mücadele önlemlerinin geliştirilmesi;
6. Zigana güvesinin afet boyutunda çoğalmasından etkilenen tüzel ve gerçek kişilere mali destek sağlanması;

Zigana Güvesi (*Lymantria dispar* L.) Afeti Halinde Mücadele Önlemleri Programı'nın tamamına **BURADAN** ulaşılabilir.